

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Business and Finance Outlook 2017

Summary in Slovak

Celý dokument si môžete prečítať na: [10.1787/9789264274891-en](https://doi.org/10.1787/9789264274891-en)

Výhľad OECD v oblasti podnikania a financií na rok 2017

Zhrnutie v slovenčine

Čoraz viac ľudí je presvedčených, že pre veľké časti spoločnosti, a to v rozvinutých aj rozvojových ekonomikách, globalizácia nefunguje a že spôsobuje nerovnosť a škodí nízkokvalifikovaným pracovníkom. Hoci je na zlepšenie výsledkov potrebné vykonať ešte veľa práce v oblasti vnútornej politiky, existuje aj veľká potreba lepšie zosúladiť vnútorné a medzinárodné politiky a vytvoriť spravodlivejšie podmienky v rámci cezhraničných činností podnikov. Na dosiahnutie tohto cieľa sa musia krajiny zapojené do globálnych trhov zaviazvať, že budú dodržiavať spoločný súbor transparentných zásad, ktoré sú v súlade so vzájomne prínosnou hospodárskou súťažou, obchodom a medzinárodnými investíciami. Riadenie obchodu, medzinárodných investícií a hospodárskej súťaže však na svetovej úrovni nepokročilo dosť na to, aby sa ním podporili lepšie výsledky. V tomto výhľade sa uvádzajú empirické dôkazy týkajúce sa toho, ako rozdielne podmienky môžu byť prekážkou pre úspory z rozsahu, ako môžu viesť k nesprávnemu rozdeleniu zdrojov a oslabovať spravodlivú hospodársku súťaž. Rozoberajú sa v ňom aj otázky globálneho riadenia („pravidlá“ a „normy“) v niekoľkých politických oblastiach.

Výmenný kurz a riadenie kapitálových účtov

Ovplyvňovanie výmenných kurzov s podporou riadenia kapitálových účtov a/alebo určovanie cien obchodovaného tovaru na účely získania podielu na trhu (so štátnou podporou) narúša relatívne ceny bez ohľadu na to, či ich vykonávajú rozvinuté alebo rozvíjajúce sa ekonomiky. Tieto postupy majú potenciál zabrániť ziskom zo zahraničného predaja spoločností z jednej krajiny v prospech spoločností z inej krajiny, a preto bránia spoločnostiam dosahovať vyššiu produktivitu prostredníctvom úspor z rozsahu. Kódexy OECD pre liberalizáciu sú navrhnuté tak, aby sa zvýšila transparentnosť politik riadenia kapitálových účtov a zabezpečil rámec na prechod k väčšej otvorenosti v dlhodobom horizonte, a súčasne stále umožňujú existenciu rôznych fáz hospodárskeho rozvoja.

Finančná regulácia a riziko

Rozporná regulácia finančného sektora vedie k rozširovaniu rizík do nových oblastí. V oblasti regulačnej reformy týkajúcej sa bánk došlo k obrovskému pokroku, ostali však dve odchýlky, ktoré sú v rozpore s cieľom vytvorenia rovnakých podmienok. Jedna vyplýva z rozdielných úloh bánk a kapitálových trhov v rôznych jurisdikciách, čo pri tvorbe regulačných pravidiel vedie k súťaživosti a iným ohľadom, než je finančná stabilita. Druhá súvisí s bazilejským systémom určovania rizikových váh, ktorý pre banky stanovuje rozsah pre rozdielnu finančnú páku pre rovnaké kapitálové pravidlá v rôznych bankách a jurisdikciách. Vo všeobecnosti môže úsilie vyrovnať sa s účinkami regulačnej reformy a zmenami v obchodnom modeli bánk viesť k nárastu rizika náklady. Na to dozerá Rada pre finančnú stabilitu a ďalšie medzinárodné organizácie.

Štátne podniky a nadmerné kapacity

Narušenia trhu vyplývajúce zo subvencií a ďalších výhod prideloňaným štátnym podnikom zvyknú byť väčšie ako v prípade súkromných spoločností. Štátne podniky vyrástli ako podiel kľúčových svetových priemyselných odvetví a väčšina má domicil v Ázii. Dôležité je, že medzi ne patria veľmi veľké finančné spoločnosti, ktoré zohrávajú zásadnú úlohu pri financovaní ďalších štátnych podnikov vo väčšine obchodných odvetví a v niektorých prípadoch s výhodnými podmienkami. Táto a iné formy štátnej podpory vyvolávajú obavy týkajúce sa nečestných postupov a vedú k nadmernej kapacite v niektorých odvetviach. Pravidlá zabezpečujúce rovnaké podmienky pre hospodársku súťaž medzi súkromnými a štátnymi podnikmi sú naďalej nevyhnutné. OECD zverejnila niekoľko usmernení týkajúcich sa najlepších postupov riadenia a vlastníctva štátnych podnikov, ktoré sú určené na priame riešenie mnohých z týchto problémov.

Cezhraničné kartely

Kolúzia prostredníctvom cezhraničných kartelov môže spotrebiteľov pripraviť o prínosy hospodárskej súťaže medzi nadnárodnými spoločnosťami a namiesto toho tieto prínosy nakoniec presunúť na majiteľov akcií, keď sa prostredníctvom vyšších cien odrazia v ziskoch. Rozsah tohto účtovania vyšších cien je značný. V období medzi rokmi 1990 až 2015 bolo odhalených a pokutu dostalo dvestoštyridsať cezhraničných kartelov, čo predstavovalo 7,5 bilióna USD v tržbách. Potreba riešiť problém cezhraničných kartelov a účtovania vyšších cien súvisí s ďalšími aspektmi, ktoré majú vplyv na rovnaké podmienky. Nástroje OECD na boj proti kolúzii vo verejnom obstarávaní, proti konzervatívnym kartelom a na zlepšenie spolupráce medzi agentúrami na ochranu hospodárskej súťaže boli všetky vytvorené na riešenie týchto otázok.

Vysoké náklady pri upisovaní a kapitálové náklady

Kapitálové financovanie je pre dlhodobé zameranie na investičné projekty lepšie než dlhové, no napriek tomu od krízy boli emisie podnikových dlhových cenných papierov nadmerne vysoké (najmä na rozvíjajúcich sa trhoch) a prvotné verejné ponuky akcií opadli. Hoci jeden hlavný model upisovania ustúpil konzorciám bánk a väčšiemu cezhraničnému zapájaniu do upisovania podnikových emisií, zdá sa, že stúpila vysoká úroveň poplatkov a paralelný vývoj cien. V prípade prvotných verejných ponúk akcií v hodnote menej ako 100 miliónov USD je priemerná cena 9 až 11 % hodnoty transakcie. To znamená, že na každých 10 prvotných verejných ponúk akcií trhovú hodnotu celej novej spoločnosti pripadá na poplatky. Tým sa zvyšuje cena akcií a práce vzhľadom na dlhodobé produktívne investície. Posilnenie podmienok hospodárskej súťaže na týchto trhov by mohlo viesť k lepším výsledkom.

Cezhraničné prekážky obchodu v oblasti finančných služieb

Priame prekážky obchodu v oblasti finančných služieb (podobne ako iné obmedzenia obchodu) pôsobia proti dobre fungujúcemu globálnemu hospodárstvu. V tomto výhľade sa uvádzajú tri príklady: prínos medzinárodného zaistenia, domáce pravidlá a predpisy týkajúce sa dôchodkových fondov, ktoré ich motivujú zvýhodňovať domovskú krajinu, a brexit. Pokiaľ ide o brexit, záväzky vyplývajúce z kódexov OECD pre liberalizáciu poskytujú dostatočný priestor pre pragmatický prístup k vystúpeniu Spojeného kráľovstva z Európskej únie.

Zodpovedné podnikateľské správanie v globálnych dodávateľských reťazcoch

Zodpovedné podnikateľské správanie sa zaoberá sociálnymi a morálnymi otázkami, ako aj globálnymi obchodnými výsledkami v kontexte riadenia dodávateľského reťazca a jeho vnímaného vplyvu na dotknuté spoločnosti. Udržateľné dodávateľské reťazce a lepší finančný výkon spoločností môžu byť spolu v súlade – výsledok výhodný pre obe strany. Stratégie náležitej starostlivosti pri riadení dodávateľského reťazca majú značný potenciál zvýšiť dôveru a zmenšiť spoločenské a environmentálne narúšanie obchodu a medzinárodných tokov investícií, ktoré na úrovni podnikov stoja v ceste vyššej produktivity a udržateľnému rastu. Nástroje OECD súvisiace s náležitou starostlivosťou v oblasti nadnárodných spoločností a dodávateľského reťazca sú na túto úlohu vhodné.

Úplatkárstvo a korupcia

Podplácanie zahraničných verejných činiteľov a korupcia deformujú pridelovanie zdrojov a oslabujú prínosy globalizácie, spôsobujú odklon hospodárskych rent v prospech súkromných vlastníkov (vrátane diktátorov a vojenských vodcov) namiesto ich investície do technológií, vzdelávania a odbornej prípravy a do kvalitnej infraštruktúry v hostiteľskej krajine. Dôslednejšie dodržiavanie a presadzovanie Dohovoru OECD o boji s podplácaním zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách by pomohlo zvýšiť počet menej skorumpovaných zahraničných investičných destinácií, čo by pomohlo vyrovnať podmienky a podporiť udržateľný rast. Prísnejším presadzovaním by sa zlepšila tvár globalizácie vo svetovom hospodárstve.

© OECD

Toto zhrnutie nie je úradným prekladom OECD.

Rozmnožovanie tohto zhrnutia je povolené iba za predpokladu, že bude uvedené autorské právo OECD a názov originálnej publikácie.

Viacjazyčné zhrnutia sú preloženými výňatkami z publikácií OECD, pôvodne uverejnených v anglickom a francúzskom jazyku.

Kompletnú anglickú verziu si môžete prečítať v online knižnici OECD iLibrary!!

© OECD (2017), *OECD Business and Finance Outlook 2017*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264274891-en